(Πράξεις εγκριθείσες δυνάμει του άρθρου V της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση)

ΚΟΙΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
της 11ης Δεκεμβρίου 1999
για την Ουκρανία

(1999/877/ΚΕΠΠΑ)

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ,

Έχοντας υπόψη τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και ιδίως το άρθρο 13 παράγραφος 2,

Εκτιμώντας ότι η συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΣΕΣΣ) μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, των κρατών μελών τους και της Ουκρανίας άρχισε να ισχύει την 1η Μαρτίου 1998,

ΥΙΟΘΕΤΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΚΟΙΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ:

ΜΕΡΟΣ I

ΠΩΣ ΒΛΕΠΕΙ Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΣΧΕΣΗ ΤΗΣ ΜΕ ΤΗΝ ΟΥΚΡΑΝΙΑ

1. Η στρατηγική εταιρική σχέση μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) και της Ουκρανίας, η οποία βασίζεται σε κοινές αξίες και κοινά συμφέροντα, αποτελεί ζωτικό παράγοντα για τη βελτίωση της ειρήνης, της σταθερότητας και της ευημερίας στην Ευρώπη. Η ελευθερία, η ανεξαρτησία και η σταθερότητα της Ουκρανίας συγκαταλέγονται μεταξύ των μεγαλύτερων επιτευγμάτων στη νέα Ευρώπη, που είναι απαλλαγμένη από τις παλιές διαχωριστικές γραμμές. Η γεωγραφική της θέση, καθώς και το μέγεθός της, οι πόροι της και ο πληθυσμός της όπως και η θέση της κατά μήκος των αξόνων Βορρά-Νότου και Ανατολής-Δύσης προσδίδουν στην Ουκρανία μοναδική θέση στην Ευρώπη και την καθιστούν καθοριστικό περιφερειακό παράγοντα.

2. Η Ουκρανία διατηρεί σήμερα εξαίρετες σχέσεις με όλους τους γείτονές της και έχει πραγματοποιήσει σημαντικά βήματα για την ανόρθωση του έθνους και την εδραίωση της δημοκρατίας. Το γεγονός ότι η Ουκρανία αποτελεί, από την ανεξαρτησία της, πηγή περιφερειακής σταθερότητας, παρά τις εσωτερικές της δυσκολίες και ποικιλομορφίες, αποτελεί αξιέπαινο επίτευγμα. Η ΕΕ καλωσορίζει τη στενή συμμετοχή της Ουκρανίας στη σταθεροποίηση της περιοχής της και ενθαρρύνει την ενίσχυση του ρόλου της Ουκρανίας στα περιφερειακά φόρα συνεργασίας. Η ΕΕ χαιρετίζει επίσης τη δέσμευση της Ουκρανίας για τον πυρηνικό αφοπλισμό, καθώς και τη συνεργασία της στη διατήρηση της ευρωπαϊκής και διεθνούς ειρήνης και ασφάλειας, ιδίως μέσω του Οργανισμού για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΟΑΣΕ) και των Ηνωμένων Εθνών.

3. Η στρατηγική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας ενισχύεται συνεχώς από την ανεξαρτησία της Ουκρανίας. Στο πλαίσιο αυτό, η συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας αποτελεί σημαντικό επίτευγμα. Η Ουκρανία υπήρξε το πρώτο από τα Νέα Ανεξάρτητα Κράτη που υπέγραψε τη συμφωνία αυτή, τονίζοντας έτσι την επιθυμία της ΕΕ και της Ουκρανίας για ενίσχυση της συνεργασίας. Μέσω της μακροοικονομικής βοήθειας, του προγράμματος Tacis, καθώς και διμερών προγραμμάτων, η ΕΕ παρέχει πολύτιμη στήριξη προκειμένου να βοηθήσει την Ουκρανία κατά τη μεταβατική διαδικασία και τη διαδικασία μεταρρύθμισης.

4. Σε συνέχεια της τρέχουσας διαδικασίας διεύρυνσης, ορισμένα μελλοντικά κράτη μέλη της ΕΕ θα έχουν κοινά εξωτερικά σύνορα με την Ουκρανία. Η διεύρυνση της Ένωσης θα αυξήσει περαιτέρω τον οικονομικό δυναμισμό και την πολιτική σταθερότητα στην περιοχή, αυξάνοντας με τον τρόπο αυτό τις δυνατότητες συνεργασίας με την Ουκρανία.

5. Η Ευρωπαϊκή Ένωση επιδιώκει τους ακόλουθους στρατηγικούς στόχους όσον αφορά την Ουκρανία:

— να συμβάλει στην ανάδειξη σταθερής, ανοικτής και πλουραλιστικής δημοκρατίας στην Ουκρανία, η οποία θα διέπεται από κράτος δικαίου και θα στηρίζει τη σταθερή λειτουργία της οικονομίας της αγοράς την οποία θα απολαμβάνουν όλοι οι κάτοικοι της Ουκρανίας,

— να συνεργαστεί με την Ουκρανία για τη διατήρηση της σταθερότητας και της ασφάλειας στην Ευρώπη και σε παγκόσμια κλίμακα και στην αναζήτηση αποτελεσματικών απαντήσεων στις κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ευρωπαϊκή ήπειρος,

— να ενισχύσει την οικονομική, πολιτική και πολιτιστική συνεργασία με την Ουκρανία καθώς και τη συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων.

6. Η ΕΕ αναγνωρίζει τις ευρωπαϊκές βλέψεις της Ουκρανίας και χαιρετίζει τον ευρωπαϊκό της προσανατολισμό. Η ΕΕ εμμένει σθεναρά στη δέσμευση να εργαστεί με την Ουκρανία, σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, για να υποστηρίξει τον επιτυχή πολιτικό και οικονομικό μετασχηματισμό στην Ουκρανία, που θα διευκολύνει την περαιτέρω προσέγγιση της Ουκρανίας με την ΕΕ. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της προσφέρονται να συμμεριστούν με την Ουκρανία τις διάφορες εμπειρίες τους όσον αφορά την οικοδόμηση σύγχρονων πολιτικών, οικονομικών, κοινωνικών και διοικητικών δομών, αναγνωρίζοντας πλήρως ότι την κύρια ευθύνη για το μέλλον της Ουκρανίας τη φέρει η ίδια η Ουκρανία.

7. Επομένως, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο υιοθετεί την παρούσα κοινή στρατηγική για να ενισχύσει τη στρατηγική εταιρική σχέση μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο αναγνωρίζει ότι μια επιτυχής, σταθερή και ασφαλής Ουκρανία είναι προς όφελος των συμφερόντων της ΕΕ. Η συμφωνία εταιρικής σχέσης και συνεργασίας (ΣΕΣΣ) αποτελεί τη νομική βάση της σχέσης μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας. Η πλήρης εφαρμογή της συμφωνίας αυτής αποτελεί προϋπόθεση για την επιτυχή ένταξη της Ουκρανίας στην ευρωπαϊκή οικονομία και θα βοηθήσει την Ουκρανία να επιβεβαιώσει την ευρωπαϊκή της ταυτότητα.

8. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα αναπτύξουν το συντονισμό, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα όλων των πτυχών της πολιτικής τους έναντι της Ουκρανίας. Η Ένωση, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της θα συνεργαστούν επίσης με περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς όπως και στα πλαίσια των οργανισμών αυτών, καθώς και με ομόφρονες εταίρους για την επίτευξη των στόχων που καθορίζονται στην ΣΕΣΣ και στην παρούσα κοινή στρατηγική. Οι θέσεις που θα λαμβάνουν η Κοινότητα και τα κράτη μέλη της σε όλα τα σχετικά φόρα θα είναι σύμφωνες προς την παρούσα κοινή στρατηγική. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο καλεί την Ουκρανία να εργαστεί με την ΕΕ βάσει της παρούσας κοινής στρατηγικής προς όφελος και των δύο μερών.

ΜΕΡΟΣ II

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εντόπισε τους ακόλουθους κυριότερους στόχους:

I. Υποστήριξη της διαδικασίας δημοκρατικής και οικονομικής μετάβασης στην Ουκρανία

II. Διασφάλιση της σταθερότητας και της ασφάλειας και αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στην ευρωπαϊκή ήπειρο

III. Υποστήριξη για ενισχυμένη συνεργασία ΕΕ και Ουκρανίας στα πλαίσια της διεύρυνσης της ΕΕ.

I. Υποστήριξη της δημοκρατικής και οικονομικής διαδικασίας μετάβασης στην Ουκρανία

Η ΕΕ και η Ουκρανία έχουν κοινό συμφέρον στην επιτάχυνση της διαδικασίας δημοκρατικής και οικονομικής μετάβασης στην Ουκρανία. Ο επιτυχής μετασχηματισμός στην Ουκρανία θα αποφέρει ευημερία όχι μόνον στην Ουκρανία αλλά σε ολόκληρη την περιοχή. Για να επιτύχει αυτή η διαδικασία μετάβασης, πρέπει να πραγματοποιηθούν μεταρρυθμίσεις για την εδραίωση της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου καθώς και οικονομικές και κοινωνικές μεταρρυθμίσεις για την εγκαθίδρυση μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς.

Η ΕΕ προτείνει την ενίσχυση της συνεργασίας με την Ουκρανία στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας:

I.i) *Εδραίωση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και των κρατικών θεσμών στην Ουκρανία*

9. Η ΕΕ χαιρετίζει τις επιτυχίες της Ουκρανίας στη θεμελίωση ενός δημοκρατικού συστήματος, ιδίως με τη θέσπιση ενός πολυκομματικού συστήματος και την υιοθέτηση κοινοβουλευτικού συντάγματος. Η ΕΕ αναγνωρίζει τις επιτυχίες της Ουκρανίας στη διατήρηση της ενότητάς της, παρά τις διάφορες εθνικές ομάδες που απαρτίζουν τη χώρα.

10. Η ΕΕ υποστηρίζει την Ουκρανία στις προσπάθειές της που αποσκοπούν στην εδραίωση της δημοκρατίας και της χρηστής διακυβέρνησης, των δικαιωμάτων του ανθρώπου και του κράτους δικαίου. Η Ένωση κρίνει ότι το κράτος δικαίου αποτελεί προϋπόθεση για την ανάπτυξη μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς η οποία θα παρέχει ευκαιρίες και οφέλη σε όλους τους πολίτες της Ουκρανίας. Η ΕΕ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για τη μεταρρύθμιση του νομικού της συστήματος στο πλαίσιο της ΣΕΣΣ. Μια ορθώς λειτουργούσα ανεξάρτητη δικαστική εξουσία, μια επαγγελματική αστυνομική δύναμη, η ανάπτυξη αξιοκρατικής και καλά εκπαιδευμένης δημόσιας διοίκησης σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο αποτελούν βασικά στοιχεία της αποτελεσματικής εφαρμογής των κυβερνητικών αποφάσεων. Η ΕΕ ενθαρρύνει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για την ανάπτυξη της αποτελεσματικότητας, της διαφάνειας και του δημοκρατικού χαρακτήρα των κρατικών θεσμών της, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης της ελευθεροτυπίας. Τα ανωτέρω αποτελούν προϋποθέσεις για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και συμβάλλουν στην οικοδόμηση μιας σύγχρονης κοινωνίας των πολιτών.

11. Η ΕΕ προσδίδει σημασία στην ανάπτυξη, στην Ουκρανία, της κοινωνίας των πολιτών και ενός ανταγωνιστικού επιχειρηματικού κλίματος φιλικού προς τις επενδύσεις και ενθαρρύνει τους στενότερους δεσμούς μεταξύ των λαών καν των μη κυβερνητικών οργανισμών της Ένωσης και της Ουκρανίας. Η ΕΕ χαιρετίζει τη συμφωνία της Ουκρανίας για ένα μνημόνιο συμφωνίας με τον ΟΑΣΕ και συνιστά έντονα στην Ουκρανία να συνεργαστεί στενά με το συντονιστή σχεδίων του ΟΑΣΕ στην Ουκρανία. Η ΕΕ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Ουκρανίας που αποσκοπούν στην προστασία και προώθηση των δικαιωμάτων των μειονοτήτων και καλεί την Ουκρανία να συνεχίσει τις καλές της προσπάθειες στον τομέα αυτόν, περιλαμβανομένης και της συνεργασίας με τον ύπατο αρμοστή για τις εθνικές μειονότητες.

12. Η ΕΕ προσδίδει ιδιαίτερη σημασία στη στενή συνεργασία με την Ουκρανία στο πλαίσιο του Συμβουλίου της Ευρώπης και του ΟΑΣΕ. Στη συνάρτηση αυτή, η ΕΕ παρακινεί την Ουκρανία να τηρήσει τις δεσμεύσεις της και να προσαρμόσει τη νομοθεσία της, προκειμένου να πληροί τους κανόνες και τα πρότυπα του Συμβουλίου της Ευρώπης, ειδικότερα δε τις υποχρεώσεις για τις οποίες έχει υπογράψει η Ουκρανία κατά την προσχώρησή της στο Συμβούλιο της Ευρώπης το 1995. Η ΕΕ σημειώνει τα πορίσματα της αποστολής παρακολούθησης των εκλογών του γραφείου των δημοκρατικών θεσμών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του ΟΑΣΕ σχετικά με τη διεξαγωγή των προεδρικών εκλογών της Ουκρανίας το 1999, σύμφωνα με τα οποία, κατά τη διεξαγωγή των εκλογών αυτών, δεν τηρήθηκαν ορισμένες δεσμεύσεις που επέβαλε ο ΟΑΣΕ και καλεί την Ουκρανία, ενόψει των μελλοντικών εκλογών, να λάβει σοβαρά υπόψη της τις συστάσεις που διατύπωσε στην έκθεσή της η αποστολή παρακολούθησης τον ΟΑΣΕ.

I.ii) *Στήριξη της διαδικασίας οικονομικής μετάβασης στην Ουκρανία*

13. Η ΕΕ έχει δεσμευτεί να υποστηρίξει τις προσπάθειες της Ουκρανίας για την εγκαθίδρυση ενός περιβάλλοντος ευνοϊκού για οικονομικές δραστηριότητες και θα υποστηρίξει την Ουκρανία στις οικονομικές και κοινωνικές της μεταρρυθμίσεις.

14. Η ΕΕ ενθαρρύνει την Ουκρανία να υιοθετήσει μακροοικονομικές πολιτικές που θα αποσκοπούν στην σταθερότητα των τιμών, σε υγιή δημόσια οικονομικά και σε βιώσιμο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών. Προκειμένου να βελτιωθεί περαιτέρω η σταθερότητα των τιμών είναι σημαντικό να μπορεί η Κεντρική Τράπεζα να ενεργεί ανεξαρτήτως πολιτικών παρεμβάσεων. Πρέπει να ενισχυθούν οι υφιστάμενοι κανονισμοί προληπτικής επιτήρησης του οικονομικού τομέα. Πρέπει να βελτιωθεί η συλλογή των φόρων και θα πρέπει να αποφεύγονται οι ad hoc φορολογικές αμνηστίες και φοροαπαλλαγές συγκεκριμένων τομέων της οικονομίας.

15. Η ΕΕ ενθαρρύνει έντονα την Ουκρανία να εντείνει τις προσπάθειές της για την οικοδόμηση μιας λειτουργικής οικονομίας της αγοράς μέσω μεγαλύτερων δομικών, οικονομικών και διοικητικών μεταρρυθμίσεων, στο πλαίσιο ενός συνολικού μεταρρυθμιστικού προγράμματος που θα συμφωνηθεί με το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει τη θέσπιση και επιβολή σαφών δικαιωμάτων ιδιοκτησίας, την περαιτέρω ιδιωτικοποίηση, την περαιτέρω απελευθέρωση των τιμών, την αύξηση των κοινοτικών τιμολογίων ενέργειας, υδάτων και ενοικίων σε επίπεδα πλήρους ανάκτησης του κόστους, την αναδιάρθρωση των επιχειρήσεων και την ενθάρρυνση της ανάπτυξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων. Ο συνολικός ρυθμός των μεταρρυθμίσεων αυτών πρέπει να επιταχυνθεί. Όσον αφορά τις τομεακές μεταρρυθμίσεις, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους τομείς της γεωργίας, της ενέργειας και των μεταφορών.

16. Απαιτείται η κίνηση διαδικασίας μεταρρύθμισης του καθεστώτος εγγείου ιδιοκτησίας προκειμένου να διευκολυνθεί, μεταξύ άλλων, η μακροπρόθεσμη μίσθωση γαιών ως εγγύηση δανείων, πράγμα που θα οδηγήσει σε περισσότερες επενδύσεις στο γεωργικό τομέα.

17. Η προσέλκυση και η προστασία εγχώριων και αλλοδαπών επενδύσεων διαδραματίζει επίσης βασικό ρόλο στην ανάπτυξη της Ουκρανίας. Σ' αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ σημειώνει ότι οι ισχυρισμοί περί διαφθοράς και κακής διακυβέρνησης βλάπτουν την οικονομική υπόληψη της Ουκρανίας. Η Ένωση θα υποστηρίξει την Ουκρανία στην εκπόνηση και υιοθέτηση των οικονομικών πολιτικών που απαιτούνται για την αύξηση των εγχώριων και αλλοδαπών επενδύσεων και την κάλυψη των απαιτήσεων των διεθνών δανειστών.

18. Δεδομένων των επαχθών υποχρεώσεων της Ουκρανίας όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους, η οικονομική ανάκαμψη αυτής της χώρας θα απαιτήσει περαιτέρω συμμετοχή ιδιωτικών πιστωτών. Πρέπει να βρεθούν λύσεις συνεργασίας για τα προβλήματα της Ουκρανίας όσον αφορά την εξυπηρέτηση του χρέους.

19. Η ΕΕ έχει πλήρη επίγνωση του ότι οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις της Ουκρανίας αντιμετωπίζουν σε ορισμένες περιπτώσεις δύσκολες εξωτερικές συνθήκες. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική βοήθεια της ΕΕ θα συνεχισθεί καταλλήλως, σύμφωνα με καθορισμένα κριτήρια και διαδικασίες, με στόχο την υποστήριξη της μακροοικονομικής σταθεροποίησης και της συνεκτικής διαρθρωτικής μεταρρύθμισης, σε συνάρτηση με προγράμματα του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας. Η ΕΕ θα εξακολουθήσει να είναι έτοιμη να υποστηρίξει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις στην Ουκρανία σ' αυτές τις περιστάσεις. Η μακροοικονομική χρηματοδοτική ενίσχυση της ΕΕ βοηθά την Ουκρανία για το άνοιγμα της οικονομίας της, τη βελτίωση της οικονομικής προσαρμογής, την προώθηση του ανταγωνισμού και την περαιτέρω ενσωμάτωση της ουκρανικής οικονομίας στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία.

20. Η ΕΕ θα υποστηρίξει την Ουκρανία στο πλαίσιο της προώθησης της σταδιακής προσέγγισης της νομοθεσίας της προς τη νομοθεσία της ΕΕ, ιδίως σε τομείς όπως η πολιτική του ανταγωνισμού, τα πρότυπα και η πιστοποίηση, τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η προστασία των δεδομένων, οι τελωνειακές διαδικασίες και το περιβάλλον.

21. Στο πλαίσιο της εφαρμογής ενός προγράμματος το οποίο καθιερώνει λειτουργική οικονομία της αγοράς, πρέπει να θεσπισθεί καλώς στοχοθετημένο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης, ώστε να ληφθούν υπόψη οι κοινωνικές πτυχές της μετάβασης προς την οικονομία της αγοράς.

II. **Διασφάλιση της σταθερότητας και ασφάλειας και αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων στην ευρωπαϊκή ήπειρο**

Η ΕΕ και η Ουκρανία ενδιαφέρονται από κοινού για τη διατήρηση της σταθερότητας και της ασφάλειας σε μια ελεύθερη και δημοκρατική Ευρώπη. Η γεωπολιτική κατάσταση της Ουκρανίας, η οποία εκτείνεται κατά μήκος των αξόνων Βορρά-Νότου και Ανατολής-Δύσης, προσδίδει στην Ουκρανία μοναδική θέση στην Ευρώπη. Η ΕΕ αναγνωρίζει την περιφερειακή σημασία της Ουκρανίας. Σ' αυτό το πλαίσιο, η ΕΕ προτείνει να ενισχυθεί η συνεργασία με την Ουκρανία, με απόδοση ιδιαίτερης προσοχής στην πυρηνική ασφάλεια και στην ενίσχυση του πολιτικού διαλόγου, όπως προβλέπεται στο πλαίσιο της ΣΕΣΣ, προκειμένου να καταστεί πλέον συνεκτική και λειτουργική.

Η ΕΕ επιθυμεί να εμβαθύνει τη συνεργασία με την Ουκρανία προκειμένου να βρεθούν ουσιαστικές λύσεις για τις κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η ήπειρος όσον αφορά τα ακόλουθα ζητήματα:

II.i) *Συνεργασία για την ενίσχυση της σταθερότητας και της ασφάλειας στην Ευρώπη*

22. Η ΕΕ υποστηρίζει τις προσπάθειες της Ουκρανίας να προωθήσει τη συνεργασία και τη σταθερότητα στην περιοχή, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Οργάνωσης Οικονομικής Συνεργασίας της Μαύρης Θάλασσας, του Συμβουλίου των Κρατών της Βαλτικής Θάλασσας και της Γεωργίας, της Ουκρανίας, του Ουζμπεκιστάν, του Αζερμπαϊτζάν και της Μολδαβίας. Η ΕΕ εκφράζει την ικανοποίησή της για τη θετική ανάπτυξη της σχέσης της Ουκρανίας με όλους τους γείτονές της και πιστεύει ότι έχει συμφέρον να διατηρήσει ισχυρές και σταθερές αυτές τις σχέσεις. Η ΕΕ σημειώνει επίσης τη συμβολή της Ουκρανίας στην ευρωπαϊκή σταθερότητα μέσω του ρόλου της ως παρατηρητή του συμφώνου σταθερότητας για την Νοτιοανατολική Ευρώπη.

23. Η ΕΕ και η Ουκρανία ενδιαφέρονται από κοινού για τη διατήρηση της σταθερότητας και της ασφάλειας σε μια ελεύθερη και δημοκρατική Ευρώπη. Χρειάζονται ενισχυμένοι μηχανισμοί διαβούλευσης μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας στο πλαίσιο της ΣΕΣΣ, του Συμβουλίου της Ευρώπης και των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στενή συνεργασία μεταξύ του ΟΑΣΕ και της Ουκρανίας, ώστε να αντιμετωπισθούν από κοινού και κατά τρόπο αποτελεσματικό οι ευρωπαϊκές και παγκόσμιες προκλήσεις στον τομέα της ασφάλειας.

24. Η ΕΕ συγχαίρει την Ουκρανία για την εκλογή της στο Συμβούλιο Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών (2000/2001). Το γεγονός αυτό ενισχύει την ανάγκη της ΕΕ να εμβαθύνει και να διευρύνει περαιτέρω τον πολιτικό της διάλογο με την Ουκρανία σε επίσημο και υπουργικό επίπεδο, διμερώς και μέσω κοινοτικών μηχανισμών. Η έγκριση του Ευρωπαϊκού Χάρτη για την Ασφάλεια θα αυξήσει τη συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών του ΟΑΣΕ.

25. Η ΕΕ προωθεί και υποστηρίζει το διάλογο για γενικά και ειδικά ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων και την εδραίωση της ασφάλειας, όπως αναπτύχθηκε τα τελευταία χρόνια μεταξύ της Δυτικοευρωπαϊκής Ένωσης και της Ουκρανίας, καθώς και την εντατικοποίηση της πρακτικής συνεργασίας σ' αυτόν τον τομέα, ιδίως μέσω της εφαρμογής του σχεδίου δράσης που εκπονήθηκε πρόσφατα από τη Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση και την Ουκρανία.

26. Η ΕΕ επιθυμεί επίσης να ενισχύσει τη συνεργασία με την Ουκρανία στον τομέα του ελέγχου των εξαγωγών και της μη διάδοσης των όπλων μαζικής καταστροφής και των φορέων τους, και παροτρύνει την Ουκρανία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση για τα χημικά όπλα.

27. Εξάλλου, η ΕΕ ενθαρρύνει την Ουκρανία να επιδιώξει τους στόχους της σύμβασης για την απαγόρευση της χρήσης, αποθήκευσης, παραγωγής και μεταφοράς ναρκών κατά προσωπικού και για την καταστροφή τους. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης την Ουκρανία να αναπτύξει στρατηγική για την καταπολέμηση της αποσταθεροποιητικής συσσώρευσης και διάδοσης φορητών όπλων και ελαφρού οπλισμού.

II.ii) *Συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας*

28. Η ΕΕ θα επιδιώξει την ενίσχυση της ευρωπαϊκής σταθερότητας και θα εργασθεί μαζί με την Ουκρανία στους τομείς της ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας, υποστηρίζοντας τη γενική μεταρρύθμιση του ενεργειακού τομέα, μεταξύ άλλων, με συνεχή συνεργασία με την Ουκρανία για την εφαρμογή του σχεδίου οικονομικής ανάκαμψης για τον ενεργειακό τομέα, περιλαμβανομένης της ελευθέρωσης των τιμών, της αύξησης των εισερχομένων πληρωμών σε ρευστό χρήμα και της ιδιωτικοποίησης των εταιρειών διανομής. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΕ θα προωθήσει την αποτελεσματική και περιβαλλοντικά υπεύθυνη χρησιμοποίηση της ενέργειας στην Ουκρανία και την ενίσχυση των νέων θεσμών και αρχών του τομέα της ενέργειας, καθώς και της ικανότητάς τους για χάραξη πολιτικής στον τομέα.

29. Η πυρηνική ασφάλεια και ο παροπλισμός του πυρηνικού σταθμού του Τσερνομπίλ αποτελεί προτεραιότητα στις σχέσεις ΕΕ-Ουκρανίας. Η ΕΕ ενθαρρύνει τη σύσταση ανεξάρτητης ρυθμιστικής αρχής σε πυρηνικά θέματα στην Ουκρανία και καλεί την Ουκρανία τηρήσει τη δέσμευσή της για την εφαρμογή του μνημονίου συμφωνίας που συνήφθη μεταξύ της ομάδας 7 και της Ουκρανίας το 1995 για το οριστικό κλείσιμο του Τσερνομπίλ. Σε αντάλλαγμα, η ΕΕ θα υποστηρίξει την Ουκρανία για να χρηματοδοτηθεί η ικανότητα εναλλακτικής παραγωγής ενέργειας στην Ουκρανία.

30. Η ΕΕ ενδιαφέρεται επίσης για την ενίσχυση της συνεργασίας με την Ουκρανία σε θέματα όπως η προστασία από την ακτινοβολία, η διαχείριση των αποβλήτων, η απομόλυνση και η αποξήλωση των πυρηνικών εγκαταστάσεων και οι μελέτες στον τομέα της τεχνολογίας της σύντηξης. Οι προσφάτως υπογραφείσες συμφωνίες συνεργασίας στον τομέα της πυρηνικής ασφάλειας και της θερμοπυρηνικής σύντηξης μεταξύ Ευρατόμ και Ουκρανίας θα διευκολύνουν αυτή τη συνεργασία.

31. Επιπλέον, η ΕΕ παροτρύνει την Ουκρανία να λάβει αποφασιστικά μέτρα στον τομέα της προστασίας του περιβάλλοντος. Η προστασία της δημόσιας υγείας από την μόλυνση του πόσιμου ύδατος, του αέρα και του εδάφους, και η βιώσιμη και υπεύθυνη χρησιμοποίηση των φυσικών πηγών, καθώς και ο περιορισμός της διαμεθοριακής ρύπανσης του αέρα και των υδάτων αποτελούν προτεραιότητες στον εν λόγω τομέα.

III. **Υποστήριξη για ενισχυμένη συνεργασία ΕΕ και Ουκρανίας στα πλαίσια της διεύρυνσης της ΕΕ**

Μετά την τρέχουσα διαδικασία διεύρυνσης, ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ θα έχουν κοινά εξωτερικά σύνορα με την Ουκρανία. Η ΕΕ επιθυμεί να εργασθεί προς το κοινό συμφέρον της Ένωσης και της Ουκρανίας σ' αυτή τη διαδικασία. Επ' αυτού, η ΕΕ προτείνει ενισχυμένη συνεργασία με την Ουκρανία, με ιδιαίτερη προσοχή στη συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης τη συμμετοχή της Ουκρανίας σε περιφερειακές, ευρωπαϊκές και διεθνείς διαρθρώσεις.

Η ΕΕ θα μπορούσε να ενισχύσει τη συνεργασία με την Ουκρανία στους ακόλουθους τομείς:

III.i) *Υποστήριξη της ένταξης της Ουκρανίας στην ευρωπαϊκή και την παγκόσμια οικονομία*

32. Η Ένωση υποστηρίζει την Ουκρανία και την καλεί να εντείνει τις προσπάθειές της για την πλήρωση των προϋποθέσεων ένταξης στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου (ΠΟΕ). Η Ένωση ενθαρρύνει την Ουκρανία να εκμεταλλευθεί πλήρως τις δυνατότητες που προσφέρει η ΣΕΣΣ για τη διευκόλυνση του εμπορίου και των επενδύσεων από και προς την Ουκρανία. Η Ένωση θα εξετάσει επίσης τις συνθήκες οι οποίες θα μπορούσαν, παράλληλα με την ένταξη στον ΠΟΕ, να επιτρέψουν τη μελλοντική δημιουργία ζώνης ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-Ουκρανίας, όπως προβλέπεται στη ΣΕΣΣ.

33. Προκειμένου να δημιουργηθεί ευνοϊκό επενδυτικό κλίμα στην Ουκρανία, η ΕΕ την ενθαρρύνει να διαπραγματευθεί και να επικυρώσει περαιτέρω διμερείς συμφωνίες για την προστασία των επενδύσεων με τα κράτη μέλη της ΕΕ, ώστε να δοθεί ώθηση στις ξένες άμεσες επενδύσεις. Η ΕΕ ενθαρρύνει επίσης τις τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές της Ουκρανίας να δραθούν των ευκαιριών που προσφέρει η νέα νομοθεσία περί δημοσίων συμβάσεων, ώστε να προσελκύσουν επενδύσεις σε δημόσια έργα υποδομής και υπηρεσίες.

III.ii) *Συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων*

34. Η ΕΕ και η Ουκρανία έχουν κοινό συμφέρον να αναπτύξουν συνεργασία για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης και εμπορίας ανθρώπων. Η ΕΕ και η Ουκρανία έχουν επίσης κοινό συμφέρον να αναπτύξουν τη μεταξύ των συνεργασία στον τομέα της ασφάλειας των συνόρων και της καταπολέμησης της μάστιγας του οργανωμένου εγκλήματος, περιλαμβανομένης της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και του λαθρεμπορίου όπλων και ναρκωτικών.

35. Με την προοπτική της επικείμενης διεύρυνσης, η ΕΕ θα προσπαθήσει να εντείνει το διάλογο με την Ουκρανία σχετικά με την προσαρμογή της πολιτικής θεωρήσεων της Ουκρανίας σύμφωνα με τη σχετική ευρωπαϊκή πολιτική, με την εισαγωγή καθεστώτος υποχρεωτικής θεώρησης σύμφωνα με τις κοινοτικές διατάξεις και με την εισαγωγή ταξιδιωτικών εγγράφων τα οποία είναι σχεδόν αδύνατον να παραποιηθούν.

III.iii) *Περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία με τις γειτονικές χώρες*

36. Η ΕΕ ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την ενίσχυση των πρωτοβουλιών περιφερειακής και διασυνοριακής συνεργασίας μεταξύ Ουκρανίας και των γειτονικών χωρών. Στον τομέα αυτόν, η ΕΕ θα δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα στα θέματα διαχείρισης των συνόρων.

37. Όσον αφορά την ανάπτυξη των δικτύων υποδομής, ιδίως στον τομέα των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιών, της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και των αγωγών πετρελαίου, η ΕΕ, μέσω του προγράμματος Tacis, αποδίδει ιδιαίτερη βαρύτητα στις περιφερειακές πρωτοβουλίες, όπως η Inogate (διακρατική μεταφορά πετρελαίου και φυσικού αερίου στην Ευρώπη) και ο Traceca (διάδρομος μεταφορών Ευρώπη-Καύκασος-Ασία), με σκοπό τη βελτίωση της οικονομικής συνεργασίας στην περιοχή. Η ΕΕ θα διερευνήσει τις δυνατότητες που υπάρχουν για τη σύνδεση των ουκρανικών συστημάτων μεταφορών (οδικών και σιδηροδρομικών) με τα διευρωπαϊκά δίκτυα και θα επιδιώξει αμοιβαίως ικανοποιητικές λύσεις για τη ρύθμιση των θεμάτων μεταφορών. Στο πλαίσιο αυτό θα δοθεί ιδιαίτερη μέριμνα για την ενίσχυση του συντονισμού με άλλους χορηγούς και με τα διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, καθώς και για την αύξηση της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα, η οποία θα έχει καίρια σημασία για την επιτυχία του επιδιωκόμενου στόχου.

ΤΡΟΠΟΙ ΚΑΙ ΜΕΣΑ

Γενικές διατάξεις

38. Η παρούσα κοινή στρατηγική θα υλοποιηθεί σύμφωνα με τις εφαρμοστέες διαδικασίες που προβλέπονται στις συνθήκες. Το Συμβούλιο και η Επιτροπή, σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που ορίζονται στα άρθρα 3 και 13 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, διασφαλίζουν την ενότητα, τη συνοχή και την αποτελεσματικότητα των δράσεων της Ένωσης για την εφαρμογή της παρούσας κοινής στρατηγικής.

39. Η ΕΕ θα εργαστεί για την επίτευξη των στόχων της παρούσας κοινής στρατηγικής, κάνοντας κατάλληλη χρήση όλων των σχετικών τρόπων και μέσων που διαθέτουν η Ένωση, η Κοινότητα και τα κράτη μέλη.

40. Σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 26 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ο γενικός γραμματέας του Συμβουλίου, ύπατος εκπρόσωπος για την Κοινή Εξωτερική Πολιτική και Πολιτική Ασφαλείας (ΚΕΠΠΑ), επικουρεί το Συμβούλιο και την προεδρία κατά την εφαρμογή της παρούσας κοινής στρατηγικής στο πλαίσιο των υποχρεώσεών του δυνάμει των συνθηκών. Η Επιτροπή συμπράττει πλήρως σύμφωνα με τα άρθρα 18 και 27 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη

41. Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη:

— επανεξετάζουν, ανάλογα με τις εξουσίες και τις δυνατότητές τους, τις υπάρχουσες δράσεις, προγράμματα, μέσα και πολιτικές, ώστε να διασφαλισθεί η συνεκτικότητά τους με την παρούσα κοινή στρατηγική, βάσει των κυριότερων στόχων του μέρους II και λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικές πρωτοβουλίες του μέρους III,

— χρησιμοποιούν στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό και κατά τον πλέον ενδεδειγμένο τρόπο τα υπάρχοντα μέσα και τρόπους, ιδίως δε την ΣΕΣΣ, καθώς και όλα τα συναφή προγράμματα της ΕΕ και των κρατών μελών και, προς το σκοπό αυτό, αναπτύσσουν και διατηρούν μια ενδεικτική καταγραφή των πόρων της Ένωσης, της Κοινότητας και των κρατών μελών που θα χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή της παρούσας κοινής στρατηγικής.

Συντονισμός

42. Τα κράτη μέλη θα καταβάλουν επιλέον προσπάθειες προκειμένου να συντονίσουν τις δράσεις τους έναντι της Ουκρανίας, περιλαμβανομένης και της δράσης τους σε διεθνείς και περιφερειακούς οργανισμούς, όπως το Συμβούλιο της Ευρώπης, τα Ηνωμένα Έθνη, ο ΟΑΣΕ, ο ΟΟΣΑ και οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί, και περιλαμβανομένου του συντονισμού με την Κοινότητα στους τομείς της αρμοδιότητάς της.

43. Ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής πρέπει επίσης να ενισχυθεί, συν τοις άλλοις, μέσω τακτικών διαβουλεύσεων μεταξύ των αντίστοιχων αντιπροσώπων τους στην Ουκρανία.

44. Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα εργασθούν με σκοπό την αποτελεσματικότερη συνεργασία με περιφερειακούς και διεθνείς οργανισμούς και θα επιδιώξουν την επίτευξη των στόχων της παρούσας κοινής στρατηγικής μαζί με άλλες ενδιαφερόμενες χώρες.

45. Η ΕΕ θα καλέσει τις υποψήφιες χώρες, που βρίσκονται στη διαδικασία ένταξης η οποία άρχισε με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Λουξεμβούργου τον Δεκέμβριο του 1997, να συμμετάσχουν σε δράσεις στο πλαίσιο της παρούσας κοινής στρατηγικής.

Εφαρμογή και επανεξέταση

46. Το Συμβούλιο:

— διασφαλίζει ότι η εκάστοτε προεδρία υποβάλλει στο Συμβούλιο, στο πλαίσιο του γενικού προγράμματός της, ένα πρόγραμμα εργασιών για την εφαρμογή της παρούσας κοινής στρατηγικής, βασισμένο στους τομείς δράσης του μέρους II και λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ειδικές πρωτοβουλίες του μέρους III,

— επανεξετάζει και αξιολογεί τη δράση της ΕΕ δυνάμει της παρούσας κοινής στρατηγικής και υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο έκθεση σχετικά με την πρόοδο της επίτευξης των στόχων της τουλάχιστον σε ετήσια βάση,

— επανεξετάζει την κατάσταση στην Ουκρανία και το βαθμό συνεργασίας της Ουκρανίας για την εφαρμογή της παρούσας κοινής στρατηγικής, μεταξύ άλλων, μέσω περιοδικών εκθέσεων από τους αρχηγούς αποστολής, και περιλαμβάνει σχετική αξιολόγηση στην έκθεσή του προς το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο,

— όταν είναι αναγκαίο, υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο συστάσεις για τροποποιήσεις στα μέρη II και III της παρούσας κοινής στρατηγικής.

47. Η Επιτροπή θα συμβάλει στα ανωτέρω στο πλαίσιο των εξουσιών της.

Συνεργασία με την Ουκρανία

48. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της θα συνεργαστούν στενά με την Ουκρανία για την υλοποίηση της παρούσας κοινής στρατηγικής, ιδίως μέσω της ΣΕΣΣ και των οργάνων της.

Ειδικές πρωτοβουλίες

49. Η ΕΕ προωθεί τις ειδικές πρωτοβουλίες που αναπτύσσονται στο τμήμα III της παρούσας κοινής στρατηγικής και οι οποίες βασίζονται στους κυριότερους στόχους που προσδιορίζονται στο μέρος II. Οι πρωτοβουλίες αυτές προσαρμόζονται, όπου απαιτείται, και δεν αποκλείουν την ανάληψη νέων πρωτοβουλιών κατά τη διάρκεια της παρούσας κοινής στρατηγικής. Το Συμβούλιο, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη στηρίζουν και επιδιώκουν την υλοποίηση των ειδικών αυτών πρωτοβουλιών, στα πλαίσια των αντίστοιχων εξουσιών και δυνατοτήτων τους.

ΜΕΡΟΣ III

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ

Προωθούνται οι ακόλουθες ειδικές πρωτοβουλίες, χωρίς να αποκλείονται ενδεχομένως και άλλες:

Η παγίωση της δημοκρατίας. του κράτους δικαίου και των κρατικών θεσμών στην Ουκρανία

50. Η ΕΕ θα καταβάλει προσπάθειες για την ενίσχυση της δημοκρατίας, της χρηστής διοίκησης, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του κράτους δικαίου στην Ουκρανία με τους ακόλουθους τρόπους:

— στήριξη των προσπαθειών της Ουκρανίας να τηρήσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της στο χώρο της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σύμφωνα με τα συμπεράσματα του Δουβλίνου, ιδίως όσον αφορά την κατάργηση της θανατικής ποινής, την προώθηση της χρηστής διοίκησης και ένα αποτελεσματικό και διαφανές νομικό σύστημα καθώς και δημοκρατική τοπική αυτοδιοίκηση, μεταξύ άλλων, σε συνεργασία με το Συμβούλιο της Ευρώπης και του ΟΑΣΕ,

— καθιέρωση τακτικού διαλόγου μεταξύ των διαμεσολαβητικών οργάνων (ombudsmaninstitutions) των κρατών μελών της ΕΕ και της Ουκρανίας, προκειμένου να ενισχυθεί ο ρόλος αυτού του θεσμού στην Ουκρανία,

— παρότρυνση της Ουκρανίας να υπογράψει, να επικυρώσει και να υλοποιήσει τις οικείες διεθνείς πράξεις στον τομέα των δικαιωμάτων του ανθρώπου, ιδίως δε το δεύτερο προαιρετικό πρωτόκολλο της σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών περί αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων και το έκτο πρόσθετο πρωτόκολλο της ευρωπαϊκής σύμβασης περί δικαιωμάτων του ανθρώπου και θεμελιωδών ελευθεριών, καθώς και τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το καθεστώς των προσφύγων,

— ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ δημοσιογράφων και των οικείων αρχών προκειμένου να ενισχυθεί η ανάπτυξη ελευθέρων μέσων ενημέρωσης. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, θα εξετάσει αν μπορεί να βοηθήσει στη μετάδοση προγράμματος, όπως το Euronews, στην ουκρανική τηλεόραση. Οι εργασίες θα αρχίσουν μέχρι τον Ιούνιο του 2000.

Στήριξη της διαδικασίας οικονομικής μετάβασης στην Ουκρανία

51. Η ΕΕ θα βοηθήσει την Ουκρανία να προωθήσει τη διαδικασία οικονομικών μεταρρυθμίσεων, δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στην παροχή συμβουλών οικονομικής πολιτικής, μεταξύ άλλων και στα πλαίσια διαλόγου σε ανώτερο επίπεδο, στα πλαίσια της ΣΕΣΣ, ώστε να προωθήσει την ανάπτυξη μιας σύγχρονης, φιλελεύθερης οικονομίας αγοράς.

52. Η ΕΕ είναι έτοιμη να παράσχει τεχνική συνδρομή προς υποστήριξη της διαδικασίας οικονομικής και κοινωνικής μεταρρύθμισης στην Ουκρανία με την προϋπόθεση ότι η Ουκρανία θα λάβει μέτρα προκειμένου να εξασφαλίσει τη δημιουργία των απαιτούμενων προϋποθέσεων. Η ΕΕ θα εξετάσει τη δυνατότητα παροχής τεχνικής συνδρομής στην Ουκρανία με σκοπό:

— την υποστήριξη της ανάπτυξης ενός διαφανούς και σταθερού νομικού, κανονιστικού και θεσμικού πλαισίου στην Ουκρανία με σκοπό να προωθηθεί η αύξηση των οικονομικών δραστηριοτήτων και των εγχώριων και αλλοδαπών επενδύσεων. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και άλλους αρμόδιους φορείς, θα προετοιμάσει έκθεση σχετικά με την πρωτοβουλία αυτή μέχρι τον Δεκέμβριο του 2000,

— την προώθηση της προοδευτικής προσέγγισης της νομοθεσίας της Ουκρανίας προς εκείνη της ΕΕ και της υλοποίησής της, κυρίως δε στους τομείς της πολιτικής στον τομέα του ανταγωνισμού, των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών, των προτύπων και της πιστοποίησης, της φορολογικής πολιτικής, καθώς και της απασχόλησης και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας. Η Επιτροπή καλείται να υποβάλει σχετικές προτάσεις για το σκοπό αυτό μέχρι τον Ιούνιο του 2000,

— την υποστήριξη της ανάπτυξης του υγειονομικού συστήματος, ιδίως όσον αφορά την ευαισθητοποίηση και την παιδεία στον τομέα της δημόσιας υγείας προκειμένου να περιοριστεί η εξάπλωση μεταδοτικών ασθενειών. Η Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και άλλους αρμόδιους φορείς, θα ετοιμάσει έκθεση σχετικά με αυτήν την πρωτοβουλία έως τον Ιούνιο του 2001.

53. Τα κράτη μέλη θα εξετάσουν τρόπους για να βοηθήσουν την Ουκρανία:

— να στηρίξει την ανάπτυξη ενός συστήματος κοινωνικής ασφάλισης με σαφώς προσδιορισμένους στόχους, το οποίο θα αφορά κυρίως τα συνταξιοδοτικά συστήματα και τα συστήματα κοινωνικής πρόνοιας,

— να στηρίξει τον κοινωνικό διάλογο και την τήρηση και εφαρμογή των κανόνων εργασίας των διεθνών οργανώσεων εργασίας, ιδίως δε των επτά βασικών κανόνων εργασίας. Όσον αφορά την επικύρωση και την εφαρμογή της νομοθεσίας στον τομέα της απασχόλησης, θα δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην ισότητα των φύλων.

Συνεργασία για την ενίσχυση τη σταθερότητας και της ασφάλειας στην Ευρώπη

54. Η ΕΕ θα εξετάσει τρόπους για να αποκτήσει μεγαλύτερη συνέχεια, ευελιξία και ουσιαστική σημασία η συνεργασία με την Ουκρανία στον τομέα της σταθερότητας και ασφάλειας στην Ευρώπη, καθώς και για να καταστεί πιο αποτελεσματική και λειτουργική, στα πλαίσια του υπάρχοντος πολιτικού διαλόγου, όπως έχει καθιερωθεί δυνάμει της ΣΕΣΣ, με:

— τη διερεύνηση των δυνατοτήτων καθιέρωσης τακτικών συνεδριάσεων διαλόγου της Τρόικας σε επίπεδο εμπειρογνωμόνων με την Ουκρανία, στα περιθώρια των ομάδων εργασίας της ΚΕΠΠΑ για θέματα αφοπλισμού, μη διάδοσης των πυρηνικών όπλων, εξαγωγής συμβατικών όπλων, με σκοπό να διοργανωθούν οι πρώτες συναντήσεις κατά το έτος 2000/πρώτο εξάμηνο του 2000. Ο διάλογος στα πλαίσια των ομάδων αυτών θα έχει ως στόχο την καθιέρωση συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας στους ακόλουθους τομείς: μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, συμπεριλαμβανομένων των χημικών όπλων, και των φορητών όπλων και του ελαφρού οπλισμού, βάσει της κοινής δράσης για τα φορητά όπλα (1999/34/ΚΕΠΠΑ),

— την εξέταση της δυνατότητας ενισχυμένου διαλόγου μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας για την προώθηση της ευθύνης και της διαφάνειας στις μεταφορές συμβατικών όπλων, κάνοντας πλήρη χρήση, εφόσον απαιτείται, του κώδικα συμπεριφοράς της ΕΕ,

— τη διερεύνηση των δυνατοτήτων για στενότερη συνεργασία στην πρόληψη των συγκρούσεων και τη διαχείριση κρίσιμων καταστάσεων, μεταξύ άλλων, στα πλαίσια των σχετικών διεθνών οργανισμών, όπως είναι ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών και ο ΟΑΣΕ, καθώς και στην αναζήτηση πολιτικής διευθέτησης των συγκρούσεων στην περιοχή. Αυτό θα μπορούσε να επιτευχθεί καλύτερα με τη διοργάνωση περιοδικών συναντήσεων μεταξύ της Ουκρανίας και της Τρόικας της ομάδας εργασίας του ΟΑΣΕ. Μεταξύ των στόχων θα είναι η συνεργασία με την Ουκρανία για την ανάπτυξη κοινών πρωτοβουλιών εξωτερικής πολιτικής στον τομέα της πρόληψης των συγκρούσεων και της διαχείρισης κρίσιμων καταστάσεων όσον αφορά συγκεκριμένες τρίτες χώρες και περιοχές, ιδίως σε περιοχές που γειτονεύουν με την Ουκρανία.

55. Η ΕΕ, ήδη από το 2000, θα αναλάβει τις ακόλουθες ειδικές πρωτοβουλίες όσον αφορά την ενίσχυση της ασφάλειας και σταθερότητας στην Ευρώπη:

— θα εξετάσει τη διευκόλυνση της συμμετοχής της Ουκρανίας όταν η ΕΕ προσφεύγει στην Δυτικοευρωπαϊκή Ένωση για αποστολές που εμπίπτουν στο πεδίο των καθηκόντων του Πέτερσμπεργ,

— θα εξετάσει τρόπους με τους οποίους μπορεί να βοηθήσει την Ουκρανία να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη σύμβαση για την απαγόρευση της χρήσης, εναποθήκευσης, παραγωγής και μεταφοράς ναρκών κατά προσωπικού και για την καταστροφή τους,

— θα εξετάσει τρόπους έναρξης συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της Ουκρανίας για την πρόληψη της εμπορίας μικρών όπλων, η οποία αποτελεί πηγή αστάθειας για την Ουκρανία και άλλα κράτη της περιοχής. Η ΕΕ, αφού προβεί στον προσδιορισμό και στην ανάλυση της κατάστασης και των αναγκών στην περιοχή, θα μπορούσε να καταρτίσει κοινή δράση σχετικά με το θέμα αυτό με σκοπό:

1. να ενισχυθεί η ικανότητα ελέγχου της αστυνομίας ή/και των τοπικών τελωνειακών υπηρεσιών,

2. να αντιμετωπίζεται η συγκεκριμένη αυτή μορφή εγκληματικότητας στα πλαίσια εκπαιδευτικών μαθημάτων,

3. να αναπτυχθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ της ΕΕ και των κρατών μελών της Europol προκειμένου να βελτιωθεί η ανάλυση της εγκληματικής δραστηριότητας στην οποία χρησιμοποιούνται μικρά όπλα.

Συνεργασία στον τομέα του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της πυρηνικής ασφάλειας

56. Η Κοινότητα είναι έτοιμη να υποστηρίξει την ειδική ομάδα που έχει συσταθεί για να βοηθήσει τις ουκρανικές αρχές στην προσπάθειά τους να προβούν στη μεταρρύθμιση του ενεργειακού τομέα.

57. Η κοινοτική στήριξη του σχεδίου δράσης της ομάδας G7 περιλαμβάνει συμβολή στη χρηματοδότηση των βραχυπρόθεσμων βελτιώσεων όσον αφορά την ασφάλεια του Τσερνομπίλ, μέσω του λογαριασμού πυρηνικής ασφάλειας, τη διαχείριση τον οποίον έχει αναλάβει η Ευρωπαϊκή Τράπεζα για την Ανασυγκρότηση και την Ανάπτυξη πριν από το κλείσιμο και τον παροπλισμό του πυρηνικού σταθμού, την αντιμετώπιση των κοινωνικών επιπτώσεων του κλεισίματος του σταθμού, τη συμβολή στο σχέδιο εφαρμογής του προστατευτικού καλύμματος και τη συμμετοχή στη χρηματοδότηση διευκολύνσεων αντικατάστασης σύμφωνα με τις προηγούμενες δεσμεύσεις προκειμένου να αντισταθμιστούν οι ενεργειακές απώλειες της Ουκρανίας, υπό την προϋπόθεση ότι θα εξασφαλιστεί η ικανοποιητική ολοκλήρωση των απαιτούμενων διαδικασιών περί της δέουσας επιμέλειας, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης συμφωνηθείσας θέσης όσον αφορά τους όρους του δανείου και τη διατύπωση της συμφωνίας δανείου και εγγύησης και υπό την προϋπόθεση ότι η Ουκρανία τηρεί τη δέσμευσή της να εφαρμόσει το μνημόνιο συμφωνίας του 1995.

58. Η ΕΕ θα επιδιώξει να στηρίξει την Ουκρανία στην προσπάθειά της να μειώσει τις αρνητικές επιτττώσεις της περιβαλλοντικής κατάστασης της χώρας στη δημόσια υγεία — ιδίως όσον αφορά την ποιότητα του πόσιμου ύδατος, την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, τη συλλογή και διάθεση αποβλήτων, καθώς και την ατμοσφαιρική ρύπανση. Η ΕΕ θα στηρίξει τη θεσμική μεταρρύθμιση των δημόσιων υπηρεσιών κοινής ωφέλειας που είναι αρμόδιες για τις περιβαλλοντικές υπηρεσίες, καθώς και άλλα σχέδια τεχνικής βοήθειας και περιβαλλοντικές επενδύσεις.

59. Η επόμενη διάσκεψη «περιβάλλον για την Ευρώπη» θα διεξαχθεί τον Σεπτέμβριο του 2002 στο Κίεβο και θα δώσει τη δυνατότητα να αυξηθεί στην Ουκρανία η ευαισθητοποίηση σχετικά με περιβαλλοντικά θέματα. Τα κράτη μέλη και η Επιτροπή θα εξετάσουν τη δυνατότητα να προσφέρουν τεχνική βοήθεια/στήριξη στο Υπουργείο Περιβαλλοντικής Προστασίας και Πυρηνικής Ασφάλειας για την προετοιμασία και τον σχεδιασμό της διάσκεψης.

Στήριξη για την ένταξη της Ουκρανίας στην ευρωπαϊκή και στην παγκόσμια οικονομία

60. Η ΕΕ εξακολουθεί να έχει την πρόθεση να διατηρήσει και ενδεχομένως να εντείνει τη στήριξή της στις προσπάθειες της Ουκρανίας να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της προσχώρησης στον ΠΟΕ. Θα δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην άρση των εμποδίων στο εμπόριο και στις επενδύσεις στην Ουκρανία, ξεκινώντας από την κατάργηση των μέτρων που δεν είναι συμβατά προς τη ΣΕΣΣ και του ΠΟΕ.

61. Η ΕΕ θα εξετάσει τις συνθήκες που θα μπορούσαν, επιπλέον της προσχωρήσεως στον ΠΟΕ, να συμβάλουν στη μελλοντική δημιουργία μίας ζώνης ελεύθερων συναλλαγών ΕΕ-Ουκρανίας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 4 της ΣΕΣΣ. Η τρέχουσα κοινή μελέτη οικονομικής σκοπιμότητας της ζώνης ελεύθερων συναλλαγών θα παράσχει σημαντικές πληροφορίες για την αξιολόγηση της κατάστασης.

62. Η Επιτροπή θα εξετάσει τρόπους προκειμένου να εμβαθύνει τον επενδυτικό διάλογο με την Ουκρανία στο πλαίσιο της υποεπιτροπής της ΣΕΣΣ για το εμπόριο και τις επενδύσεις και θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τον Ιούνιο του 2000.

Συνεργασία στον τομέα τηις δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων

63. Ενόψει της υπό εξέλιξη διαδικασίας διεύρυνσης της ΕΕ και συνεκτιμώντας τη θέση της Ουκρανίας ως σημαντικής χώρας διέλευσης, η οποία αποτελεί δίαυλο διασυνοριακής ροής εκτεταμένου φάσματος παράνομων δραστηριοτήτων, η ΕΕ και η Ουκρανία έχουν ιδιαίτερο συμφέρον να εντείνουν τη συνεργασία στον τομέα της δικαιοσύνης και των εσωτερικών υποθέσεων. Η ΕΕ προτίθεται να επικεντρώσει τις προσπάθειές της με σκοπό:

— να εκτιμηθεί το εύρος της παράνομης μετανάστευσης μέσω Ουκρανίας. Τα κράτη μέλη σε συνεργασία με την Επιτροπή θα υποβάλουν ανάλυση των ισχυρών σημείων/αδυναμιών/δυνατοτήτων/απειλών («SWOT» που χαρακτηρίζουν τους υπάρχοντες μηχανισμούς αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων έως το τέλος του 2000· στις περιπτώσεις που εντοπισθούν αδυναμίες, η ΕΕ θα μελετήσει μέτρα αποκατάστασης,

— να βελτιωθεί η συνεργασία όσον αφορά την επανεισδοχή ημεδαπών, απάτριδων και υπηκόων τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένης της σύναψης συμφωνίας επανεισδοχής,

— να παρασχεθεί στήριξη για πλήρη εφαρμογή της σύμβασης της Γενεύης, περιλαμβανομένου του δικαιώματος αναζήτησης ασύλου και του σεβασμού της αρχής της μη επαναπροώθησης,

— να καθιερωθεί τακτικός διάλογος μεταξύ των δικαστικών αρχών των κρατών μελών και της Ουκρανίας για αστικές και ποινικές υποθέσεις, περιλαμβανομένης της ενθάρρυνσης της Ουκρανίας να υπογράψει, να επικυρώσει και να εφαρμόσει συμβάσεις μείζονος σημασίας, όπως η σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών σχετικά με το διεθνές οργανωμένο έγκλημα,

— να υπάρξει προσφορά για την παροχή πρακτικής βοήθειας στην Ουκρανία να εφαρμόσει τη νομοθεσία της σχετικά με τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, μόλις αυτή θεσπιστεί,

— να ξεκινήσει συνεργασία μεταξύ των υπηρεσιών επιβολής του νόμου των κρατών μελών της ΕΕ, της Europol και των ουκρανικών αρχών επιβολής του νόμου.

64. Θα δημιουργηθεί στο Κίεβο ένα άτυπο δίκτυο αποτελούμενο από τις πρεσβείες κρατών μελών της ΕΕ, την Επιτροπή και αντιπροσώπους σχετικών διεθνών οργανισμών, προκειμένου να βελτιωθεί η ανταλλαγή και ανάλυση πληροφοριών στον τομέα της Δικαιοσύνης και των Εσωτερικών Υποθέσεων. Ο διάλογος, στο πλαίσιο της ΣΕΣΣ, μεταξύ των κρατών μελών, της Επιτροπής, περιλαμβανομένων των αξιωματικών-συνδέσμων στο Κίεβο και των αρμόδιων ουκρανικών φορέων θα καταστήσει δυνατή την ακριβέστερη ανάλυση των απαιτήσεων της Ουκρανίας σε αυτόν τον τομέα. Έως το τέλος του 2000 θα υποβληθεί έκθεση στο Συμβούλιο.

Περιφερειακή και διασυνοριακή συνεργασία με τις γειτονικές χώρες

65. Η ΕΕ θα επιδιώξει να ενθαρρύνει την ανάπτυξη και την ενίσχυση των περιφερειακών και διασυνοριακών πρωτοβουλιών συνεργασίας μεταξύ της Ουκρανίας και των γειτονικών της χωρών, μέσω:

— της στοχοθετημένης χρήσης υφισταμένων προγραμμάτων διασυνοριακής συνεργασίας και περιφερειακών και διακρατικών προγραμμάτων. Σ' αυτό το πλαίσιο, θα αποδοθεί ιδιαίτερη προσοχή σε θέματα διαχείρισης των συνόρων, συμπεριλαμβανομένου του τεχνικού εκσυγχρονισμού των σημείων διέλευσης των συνόρων μεταξύ Ουκρανίας και Ουγγαρίας, Πολωνίας, Ρουμανίας και Σλοβακίας,

— της περαιτέρω ανάπτυξης προγραμμάτων Tacis με στόχο τη βελτίωση της ανάπτυξης των δικτύων υποδομής, όπως η Inogate και το Traceca, προκειμένου να βελτιωθεί η οικονομική συνεργασία στην περιοχή.

Συνεργασία στους τομείς των πολιτιστικών προγραμμάτων και των προγραμμάτων αδελφοποίησης και ανταλλαγής

66. Η ΕΕ θα υποστηρίξει την υιοθέτηση στενότερων δεσμών μεταξύ των δημοσίων θεσμικών οργάνων, της κοινωνίας των πολιτών και των ΜΚΟ της Ένωσης και της Ουκρανίας:

— προωθώντας εκπαιδευτικά και επιστημονικά προγράμματα ανταλλαγών μεταξύ σχολείων, πανεπιστημίων και ιδρυμάτων ερευνών, αποδίδοντας δε τη δέουσα προσοχή στο κέντρο επιστημών και τεχνολογίας στην Ουκρανία,

— προωθώντας προγράμματα αδελφοποίησης μεταξύ εθνικών, περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων, καθώς και επαγγελματικών ενώσεων, συνδικαλιστικών οργανώσεων, μη κυβερνητικών οργανώσεων και των μέσων ενημέρωσης.

Η Επιτροπή και τα κράτη μέλη θα συντονίσουν τα προγράμματά τους. Η Επιτροπή θα μελετήσει τη δυνατότητα χρήσης κοινοτικών προγραμμάτων για το σκοπό αυτό (Tacis, Tempus και Democracy). Θα χρησιμοποιηθούν επίσης τα διμερή μέσα των κρατών μελών.

Βάσει ευρετηρίου των υφισταμένων μέσων (το οποίο θα εκπονήσει η Επιτροπή σε συνεργασία με τη γενική γραμματεία του Συμβουλίου) και αναγνωριστικής αποστολής στην Ουκρανία, η Επιτροπή θα υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο έως τον Ιούνιο του 2000 κας στη συνέχεια, κατάλληλες προτάσεις δράσης.

ΜΕΡΟΣ IV

Διάρκεια

67. Η παρούσα κοινή στρατηγική εφαρμόζεται από την ημερομηνία της δημοσίευσής της για μια αρχική περίοδο τεσσάρων ετών. Μπορεί να παραταθεί, να αναθεωρηθεί και, εφόσον χρειάζεται, να αναπροσαρμοστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κατόπιν σύστασης του Συμβουλίου.

Δημοσίευση

68. Η παρούσα κοινή στρατηγική δημοσιεύεται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Ελσίνκι, 11 Δεκεμβρίου 1999.

Για το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

P. LIPPOWEN